

Силабус курсу

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Освітній ступінь	Доктор філософії
Галузь знань:	01 освіта
Спеціальність	017 фізична культура і спорт
Освітньо-кваліфікаційна програма	
Кількість кредитів	6
Рік підготовки	2-ий
Семестр	III-IV
Компонент освітньої програми	Нормативна
Мова викладання	Українська
Формат курсу	Денна/заочна форми навчання
Викладачі курсу	<p>1. Линець Михайло Михайлович, кандидат педагогічних наук, професор кафедри теорії спорту та фізичної культури</p> <p>2. Пітин Марян Петрович, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теорії спорту та фізичної культури</p>
Контактна інформація	<p>1. e-mail: lynec@ukr.net веб-сайт: https://www.ldufk.edu.ua/index.php/profesorско-vikladackij-sklad/articles/linec-mixajlo-mixajlovich.106.html</p> <p>2. e-mail: pityn7@gmail.com веб-сайт: https://www.ldufk.edu.ua/index.php/profesorско-vikladackij-sklad/articles/pitin-marjan-petrovich.html</p>
Опис дисципліни	
Загальна кількість годин	180
Обсяг курсу	<p>Очна форма навчання: 108 годин аудиторних. З них: 90 годин лекцій, 18 годин семінарських та практичних занять 72 години самостійної роботи</p> <p>Заочна та вечірня форми навчання: 20 годин аудиторних. З них: 16 годин лекцій, 4 годин семінарських та практичних занять 160 години самостійної роботи</p>
Мета курсу	формування в аспірантів фундаментальних професійних знань з проблем сучасного спорту та фізичної культури загалом, олімпізму і професійного спорту та підготовки висококваліфікованих спортсменів
Навчальний контент	Додаток
Формування програмних компетентностей	<p>ІК. Здатність розв'язувати комплексні проблеми галузі фізичної культури і спорту, у тому числі в дослідницько-інноваційній діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявної системи знань про фізичну культуру і спорт та створення нових цілісних знань та/або інноваційної професійної практики</p> <p>ЗК. Здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення</p> <p>СК.</p> <p>1. Здатність здійснювати наукове дослідження у сфері фізичної культури та спорту.</p> <p>2. Здатність інтерпретувати фундаментальні знання сфери фізичної культури і спорту до конкретної проблемної ситуації.</p>

	<p>3. Здатність визначати сучасні тенденції розвитку фізичної культури і спорту в Україні та світі.</p> <p>4. Здатність здійснювати підготовку фахівців у сфері фізичної культури та спорту в системі вищої освіти.</p> <p>5. Здатність реалізовувати взаємозв'язок наукового знання з практикою сфери фізичної культури та спорту.</p>
<p>Літературні джерела</p>	<p style="text-align: center;">Основні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бубка С. Н. Олимпийский спорт в обществе: история и современное состояние / С. Н. Бубка. – К. : Олимп. лит., 2012. – 260с. ISBN 978-966-8708-640 2. Булатова М. М. Розвиток фізичних якостей / М. М. Булатова, М. М. Линець, В. М. Платонов // Теорія і методика фізичного виховання. У 2 томах. За ред. Т. Ю. Круцевич. Підручник для студентів навч. закладів фіз. вих. і с. Том 1. – К. : Олімпійська література, 2008. – С. 175-295. ISBN 966-7133-96-6. 3. Верхошанський Ю. В. Основы специальной физической подготовки спортсменов / Ю. В. Верхотанский. – М. : Физкультура и спорт, 1988. – 331с. 4. Диференціація фізичної підготовки спортсменів : монографія / авт. кол. Линець М. М., Чичкан О. А., Хіменес Х. Р. [та ін.] : за заг. ред. М. М. Линець. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 304с. ISBN 978-617-7336-15-9. 5. Энциклопедия Олимпийского спорта : в 5 т. / под общ. ред. В. Н. Платонова. – К. : Олимпийская литература, 2004. 6. Енциклопедія Олімпійського спорту України [Текст] / за ред. В. М. Платонова. – К. : Олімпійська література, 2005. – 464с. – ISBN 966-7133-71-0. 7. Киев – 1913. Первая Российская Олимпиада / С. Н. Бубка, М. М. Булатова. – К. : Олимп. лит., 2013. – 232с. 8. Линець М. М. Навантаження і відпочинок як взаємопов'язані компоненти виконання фізичних вправ / М. М. Линець, В. М. Платонов // Теорія і методика фізичного виховання. У 2 томах. За ред. Т. Ю. Круцевич. Підручник для студентів навч. закладів фіз. вих. і спорту. Том 1. – К. : Олімпійська література, 20089. – С. 87-103. ISBN 966-7133-96-6. 9. Линець М. М. Основы методики развития руховых качеств / Линець М. М. – Львів : Штабар, 1997. – 207 с. 10. Матвеев Л. П. Теория и методика физической культуры (общие основы теории и методики физического воспитания; теоретико-методические аспекты спорта и профессионально-прикладных форм физической культуры) : Учеб. для ин-тов. физ. культуры. – М. : Физкультура и спорт, 1991. – 543с. 11. Пітин М. Теоретична підготовка в спорті: монографія / Мар'ян Пітин. – Л. : ЛДУФК, 2015. – 372с. 12. Платонов В. М., Профессиональный спорт / Платонов В. М., Гуськов С. И., Юшко Б. Н., Линець М. М. – К. : Олимпийская литература, 2000. – 487 с. ISBN 966-7133-43-5 13. Платонов В. Н. Олимпийский спорт: учебник (в 2 кн.) / Платонов В. Н., Гуськов С. И. – К. : Олимпийская литература, 1994. – 496 с. – ISBN 5-7707-5870-8. 14. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: ученик для студ. высш. учеб. заведений физ. воспитания и спорта / В. Н. Платонов – К. : Олимпийская литература, 2004. – 808 с. – ISBN 966 – 7133 – 64 – 8.

15. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров] / В. Н. Платонов – Киев : Олимпийская литература, 2015. – Кн. 1. – 2015. – 680с. ISBN 978 – 966 – 8708 – 88 – 6.
16. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник [для тренеров] / В. Н. Платонов – Киев : Олимпийская литература, 2015. – Кн. 2. 2015. – 752 с. ISBN 978 – 966 – 8708 – 88 – 6.
17. Приступа Е. Н. Рекреация как социально-культурное явление, разновидность и результат деятельности / Е. Н. Приступа, М. М. Линец // Международная научн.-практ. конф. государств – участников по проблемам физич. культ. и спорта : доклады пленарных заседаний, Минск, 27 – 28 мая 2010г. / ред. кол. : М. Е. Кобринский (гл. ред.) [и др.]. – Минск : БГУФК, 2010. – С.206 – 2014. ISBN 978-985-6953-23-4.
18. Приступа Є. Н. Клімато-географічні передумови організації у Львівській області підготовки спортсменів до Ігор XXX Олімпіади (м. Лондон, 2012р.) / Є. Н. Приступа, Ю. А. Бріскін, М. М. Линець, В. Ф. Александров // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наук. монограф. / За ред. проф. С. С. Єрмакова. – Харків : ХДАДМ (ХХІІ), 2009. – №1. – С. 105-109. ISBN 1818-1972.
19. Романенко В. А. Двигательные способности человека / В. А. Романенко. – Донецк : Новый мир; УкрЦентр, 1999. – 336 с. ISBN 966-7517-03-9.
20. Романенко В. А. Диагностика двигательных способностей : [учеб. пособие для студ. биол. ф- тов] В. А. Романенко. – Донецк : Изд-во ДонНУ, 2005. – 290 с. ISBN 966-639-239-9.
21. Сергієнко Л. П. Терміни і поняття у фізичній культурі : навчальний посібник / Л. П. Сергієнко, Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011. – 264 с. ISBN 978-966-10-1731-2.
22. Суник А. Б. Современные олимпийские игры : краткий исторический очерк (1896-2012 г.г.) / А. Б. Суник. – М. : Советский спорт, 2013. – 232 с. ISBN 978-5-9718-0590-8.
23. Тер-Овасян А. А. Обучение в спорте / А. А. Тер-Овасян, И.А. Тер-Овасян. – М. : Советский спорт, 1992. – 192 с.
24. Туманян Г. С. Стратегия подготовки чемпионов : настольная книга тренера [текст] / Г. С. Туманян. – М. : Советский спорт, 2006 – 494 с. ISBN 5-9718-0114-7.
25. Фізична рекреація : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. вих. і спорту / авт. кол. : Приступа Є. Н., Жданова О. М., Линець М. М. [та ін.] ; за наук. ред. Євгена Приступи. – Л. : ЛДУФК, 2010. – 447 с. ISBN 978-966-2328-06-6.
26. Хіменес Х. Р. Особливості сучасних систем змагань у баскетболі (на прикладі NBA та професійних турнірів під егідою FIBA) / Хіменес Х. Р., Дмитренко А. В., Пітин М. П. // Спортивні ігри. – 2020. – №1 (15). – С. 85-94.
27. Хіменес Х. Економічні особливості співпраці провідних світових організацій професійного спорту та засобів масової інформації / Хіменес Х., Тітова Г., Бобошко В. // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: зб. наук. праць. – Вінниця., 2019. – Вип. 7 (26). – С. 291 – 294.
28. Хіменес Х. Показники економічної діяльності провідних північно-американських організацій професійного спорту у сезоні 2017/18 років / Хіменес Христина, Пітин Мар'ян, Унгуриан Богдан // Спортивний

	<p>вісник Придніпров'я: наук.–практ. журнал. – Дніпро, 2019. – №4 – С. 95–102.</p> <p>29. Шинкарук О. А. Отбор спортсменов и ориентация их подготовки в процессе многолетнего совершенствования (на материале олимпийских видов спорта) / О. А. Шинкарук. – К. : Олимп. лит., 2011. – 360 с. ISBN 978-966-8708-46-6.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжні:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Линець М.М. Застосування спортивних тренажерів для змагань у режимі реального часу / М. М. Линець, Б. Г. Панорін, А. П. Власов // Теорія та методика фізичного виховання : науково-методичний журнал. – 2009. – №5. – С. 35-36. 2. Линець М.М, Результативно значущі різновиди фізичних якостей футболістів на етапі спеціалізованої базової підготовки / М.М. Линець, Н.А. Трохимчук, У.П. Войтович // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Харків, ХДАФК. – 2013. – С. 155-159. 3. Лях В.И. Координационные способности : диагностика и развитие / В.Н. Лях. – Москва : Дивизион, 2006. – 294с. 4. Очерки по теории физической культуры: труды ученых соц. стран. Сост. и ред. Матвеев Л. П. – М. : Физкультура и спорт, 1984. – 284с. 5. Передерій А. В. Спеціальні Олімпіади в сучасному світі: монографія / Аліна Передерій. – Л. : ЛДУФК, 2013. – 296с. 6. Paradigm of theoretical preparation in sports / Pityn M., Bohuslavska V., Khimenes KH., Neroda N., Edeliiev O. // Journal of Physical Education and Sport. – 2019. – Vol. 19, suppl. is. 6. – PP. 2246 – 2251. DOI:10.7752/jpes.2019.s6338 (Scopus).
<p>Політика оцінювання</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання модульного контролю виконуються у визначені робочої програмою терміни. При виконанні завдань з порушенням графіку без поважних причин (змагання, навчально-тренувальні збори, хвороба тощо), оцінка не перевищує 75% від максимальної.</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені. При виконанні письмових робіт із використанням ідей, тверджень, відомостей надавати посилання на джерела інформації. За відсутності коректних посилань на інформаційні джерела виконані завдання не оцінюються.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекції, презентації, інтерактивні методи (ситуаційні задачі, мозковий штурм, дискусії тощо)</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Очна, заочна та вечірня форми навчання: Відповіді на семінарах - 0-30 балів Курсовий проект – 0-20 балів Впродовж навчального року аспірант/здобувач може отримати до 50 балів. Здача екзамену – 0-50 балів.</p>

ДОДАТОК

Навчальний контент

	Теми	Результати навчання
Змістовий модуль 1. Фізична культура і спорт в умовах сучасного суспільства		
1	Фізична культура як різновид соціальної практики.	Знати: визначення поняття «фізична культура»; особливості фізичної культури як виду діяльності, сукупності предметних цінностей та персоніфікований результат діяльності; суміжні види соціальної практики (фізичне виховання, спорт, адаптивний спорт, ПП ФП тощо); структуру та загальний зміст дисципліни «Теорія і методика фізичної культури та спорту».
2	Соціальні функції фізичної культури.	Знати: загальні функції фізичної культури (оздоровча, виховна, освітня, рекреативна, гедоністична, прикладна, комунікативна, духовності...); специфічні функції фізичної культури (змагальна, видовищна, рекламна, моделювання поведінки, підтримання надії, індивідуалізації, відволікання...).
3	Фізична культура як соціальне явище.	Знати: особливості фізичної культури як різновиду соціальної практики; форми і функції фізичної культури в сучасному суспільстві; особливості формування знань щодо фізичної культури в системі наук.
4	Спорт як соціальне явище.	Знати: особливості спорту як виду і результату діяльності та сукупності суспільних вартостей; олімпійський спорт у системі суспільних вартостей; спорт у системі суспільних вартостей; роль спорту в гармонійному розвитку та вихованні людини; формування зацікавленості до систематичних занять спортом
Змістовий модуль 2. Олімпійський спорт як різновид соціальної практики спорту.		
5	Олімпійські ігри Стародавньої Греції. Відродження олімпійського руху.	Знати: передумови виникнення олімпійського спорту. Спортивні споруди Стародавньої Греції; принципи, мета і завдання Ігор, їх програма і атрибутика; учасники і переможці Ігор Стародавньої Греції; підготовка атлетів-олімпійців; кризові явища в олімпійському спорті Стародавньої Греції; Олімпійські ігри Римської Греції і припинення Ігор; передумови відродження Олімпійських ігор сучасності; роль П'єра де Кубертена у відродженні Ігор Олімпіад; Олімпійський конгрес 1894 р., його програма та значення для відродження Ігор і розвитку олімпійського руху; утворення міжнародного олімпійського комітету (МОК); завдання МОК та його діяльність до початку ХХ ст.
6	Періодизація ігор Олімпіад	Знати: ключові аспекти періодизації ігор Олімпіад; загальну характеристику першого

		(1896-1912 pp.), другого (1920-1948 pp.), третього періоду (1952-1988 pp.), четвертого періоду Ігор Олімпіад (з 1992 p.)
7	Міжнародна олімпійська система	Знати: особливості діяльності МОК, МСФ та НОК, ключові положення Олімпійської хартії, провідні принципи олімпійського спорту; функції Міжнародної олімпійської академії та Олімпійського музею; особливості Олімпійського руху в Україні.
8	Президенти Міжнародного олімпійського комітету, їх роль в розвитку олімпійського спорту	Знати: вагомість внеску президентів МОК Деметріуса Вікеласа (1894-1896); П'єра де Кубертена (1896-1925); Анрі де Байє-Латура (1925-1942); Юханнес Зігфріда Едстрема (1946-1952); Ейвері Брендеджа (1952-1972); Майкла Моріса Кілланіна (1972-1980); Хуана Антоніо Самаранча (1980-2001); Жака Роге (2001-2013); Томаса Баха (2013-...) для розвитку Олімпійського руху.
9	Організація, проведення і програма Олімпійських ігор	Знати: особливості місця проведення Ігор Олімпіад і Зимових Олімпійських ігор; як критерії вибору міста-організатора Ігор; особливості підготовки і проведення Олімпійських ігор; особливості взаємодії МОК, НОК, МСФ і ОКОІ як передумови успішного проведення Олімпійських ігор; характеристику програми сучасних Ігор Олімпіад та Олімпійських ігор; критерії включення виду спорту і окремих дисциплін до програми Олімпійських ігор; еволюцію участі жінок в Олімпійських іграх; перспективи подальшого вдосконалення програм Олімпійських ігор.
10	Аматорство в олімпійському спорті.	Знати: еволюцію уявлення про спортсмена-аматора; проблему аматорства в сучасному олімпійському спорті; характеристику "Відкритих" Олімпійських ігор і вирішення проблеми аматорства і професіоналізму в олімпійському спорті; сучасні погляди на професіоналізацію Олімпійських ігор.
11	Соціально-політичні та організаційно-правові основи олімпійського спорту.	Знати: проблеми і протиріччя, які існують в олімпійському русі в останні роки; особливості комерціалізації олімпійського спорту; причини бойкотів Олімпійських ігор; особливості боротьби з апартеїдом у спорті; особливості боротьби із застосуванням допінгу в спорті; класифікацію допінгів, які застосовують спортсмени; характерні риси впливу політики на олімпійський спорт.
12	Економічні основи олімпійського спорту	Знати: особливості економічної діяльності МОК; функціонування міжнародних олімпійських рекламно-спонсорських програм "ТОП"; джерела прибутків МОК і проблеми їх розподілу серед організацій, що мають

		безпосереднє відношення до олімпійського спорту; фінансування олімпійського спорту в різних країнах світу; особливості спонсорства, ліцензування, реклами і маркетингу та їх значення у фінансуванні олімпійського спорту в різних країнах.
13	Олімпійський спорт в Україні	Знати: стан розвитку спорту в Україні до 30-х років ХХ ст.; відомих спортсменів України на Олімпійських іграх 1952-1992 років; процес визнання МОКом Національного олімпійського комітету України (1992 р.) і проблеми олімпійського спорту в Україні; концепції підготовки спортсменів України до Ігор Олімпіад та Зимових Олімпійських ігор.
Змістовий модуль 3. Професійний спорт як різновид соціальної практики спорту.		
14	Формування і розвиток професійного спорту.	Знати: ознаки професіоналізму у спорті стародавньої Греції; особливості формування професійного спорту на Північно-Американському континенті; особливості формування професійного спорту в Європі та на інших континентах
15	Організаційно-правові засади професійного спорту	Знати: організаційну структуру професійних ліг; організаційну структуру професійного спортивного клубу; основи правового регулювання у професійному спорті; трудові взаємовідносини у професійному спорті; особливості діяльності Асоціації спортсменів професійних ліг.
16	Економічні засади професійного спорту	Знати: специфіку ведення бізнесу у професійному спорті; джерела прибутків професійного спорту; особливості ведення маркетингової та ліцензійної діяльності у професійному спорті; статті видатків у професійному спорті.
17	Системи змагань у професійному спорті	Знати: характерні риси систем змагань в ігрових видах спорту; характерні риси систем змагань в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту; рівень популярності змагань та їх відвідуваність глядачами.
18	Відбір спортсменів у професійному спорті	Знати: особливості відбору професійних спортсменів; системи відбору в ігрових видах професійного спорту; системи відбору в індивідуальних та індивідуально-командних видах професійного спорту.
19	Системи підготовки професійних спортсменів	Знати: особливості побудови систем підготовки професійних спортсменів в ігрових видах спорту; особливості побудови систем підготовки професійних спортсменів в індивідуальних та індивідуально-командних видах спорту.

МОДУЛЬ 2**Змістовий модуль 4. Структура та зміст системи підготовки спортсменів**

20	Структура системи підготовки спортсменів	Знати: особливості змагальної діяльності як системоутворюючого чиннику спорту; характерні риси спортивного тренування як основного компонента системи підготовки спортсменів; особливості науково-методичного, матеріально-технічного та медичного забезпечення як компонентів системи підготовки спортсменів.
21	Тема 21. Структура та зміст спортивного тренування	Знати: вимоги до побудови фізичної, технічної, тактичної, психологічної та теоретичної підготовки в спорті; їх структуру та зміст
22	Мікро-, мезо та макроструктура тренувального процесу	Знати: структуру і зміст тренувального процесу; ключові аспекти побудови мікроциклів, мезоциклів та макроциклів у спорті
23	Структура та зміст багаторічної підготовки спортсменів.	Знати: оптимальні вікові межі початку спортивної спеціалізації та вищих спортивних досягнень як передумови побудови багаторічного тренувального процесу; етапи багаторічної підготовки спортсменів (початкової, попередньої базової, спеціалізованої базової підготовки, підготовки до вищих досягнень, максимальної реалізації індивідуальних можливостей, збереження досягнень, поступового зниження досягнень та виходу зі спорту вищих досягнень), їх ключові завдання та зміст.
24	Спортивний відбір	Знати: проблеми відбору в спорті; критерії спортивного відбору; етапи спортивного відбору, їх завдання та зміст.
25	Планування і контроль у підготовці спортсменів	Знати: суть та основи планування підготовки спортсменів; завдання та зміст оперативного, поточного і етапного контролю; зміст педагогічного, лікарського контролю та самоконтролю в процесі підготовки спортсменів.